

Министерски съвет
Портал за обществени консултации

(www.strategy.bg)

КОМЕНТАРИ КЪМ ОБЩЕСТВЕНА КОНСУЛТАЦИЯ ПРОЕКТ НА ПОСТАНОВЛЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА КАЧЕСТВОТО НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ

[линк към консултацията](#)

№	Автор	Коментар	Дата
---	-------	----------	------

1	Ели Стоянова	<p>ПИСМО със становище относно Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за качеството на социалните услуги, качено за обществено обсъждане в Портала за обществени консултации на 20.01.2026 г.</p> <p>УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГУЦАНОВ, Като представители на доставчици на социални услуги, родители и граждански организации, се обръщаме към Вас и към останалите институции за да обърнем внимание на един сериозен проблем, във връзка с Проекта на Постановление на Министерски съвет за изменение и допълнение на Наредбата за качеството на социалните услуги. Преди всичко бихме искали да споделим, че очакваме промените в Наредбата за качеството на социалните услуги още от 2024 г., когато завърши работата си, сформиранията целева работна група за преглед и актуализация на Наредбата за качеството на социалните услуги. Тъй като редица предложения на работната група не са включени в настоящия Проект, вярваме, че усилията да се реформира Наредбата за качеството на социалните услуги ще продължат като и другите, също необходими промени, ще бъдат направени в близко бъдеще.</p> <p>Конкретният проблем, по който се обръщаме към Вас, е свързан със залегналите в Проекта текстове, които ограничават правата на хората с увреждания, настанени в резидентни услуги с 24 часа подкрепа, като забраняват ползването на СУ „Дневна грижа“ и така лимитират възможностите им за социализация и развитие, и създават риск от повторна институционализация. По-конкретно промените са заложи в Приложение 8 и Приложение 12, където се въвежда ограничение за комплексно предоставяне на услугите дневна грижа с резидентна услуга с 24 часова подкрепа, което е допълнено от текст, който казва, че дневна грижа и резидентна грижа не могат да се предоставят комплексно, тъй като задоволяват ежедневни потребности и безопасна среда за потребителите и ще се дублират дейности за подкрепа, осъществявани в тях. Такова ограничение е налице и в сега действащата Наредба за качеството на социалните услуги, като многократно са подавани възражения срещу него от доставчици и родителски организации, както и беше обсъдено в рамките на работната група, посочена по-горе, която взе решение, че такова ограничение е неправомерно и следва да отпадне. Въпреки всички тези усилия, в настоящия Проект го виждаме отново запазено. Предложението идва 16 години, след стартирането на процеса на деинституционализация за деца с уврежд</p>	17.02.2026 18:31
---	--------------	--	------------------

ания, 6 години след приемането на Закона за социалните услуги със залегналите в него принципи и след повече от 25 години социална практика в подкрепа на хората с увреждания, в която е утвърдена ясната и безспорна разлика между услугите за резидентна грижа и услугите за дневна грижа. Ако беше налице подобно дублиране, то щеше да бъде изрично посочено в Закона за социалните услуги, както това е упоменато за асистентската подкрепа в чл. 93, ал. 5. Социалните услуги „Дневна грижа“ и „Резидентни услуги“ са различни по цел и по същество услуги за хора с увреждания. Разбира се, и двете предоставят подкрепа за ежедневни потребности, тъй като хората с увреждания, които ги ползват, имат нужда такава подкрепа непрестанно. Ежедневната подкрепа се състои в организацията на ежедневието, следването на рутина, изпълнението на елементарни задачи, самообслужване, обличане, хранене и др. И двете услуги предоставят безопасна среда, защото се предоставят в специализирана среда, но както социалната практика от последните 25 години е доказала, не се дублират, а се допълват, защото резидентните услуги са места за живеене, с подкрепа за човека за неговия живот, а дневната грижа – организация на дневните занимания с дневен престой, осигурени смислени дейности за развитие и социализация, в подкрепа на човека, където и да живее – в домашна среда или резидентна услуга, да се развива и социализира. В досегашната практика, изграждането на дневни центрове допълва процеса на извеждане на хората от институциите, за да не бъдат отново затворени в новоизградените резидентни услуги, а напротив – да създаде възможности тези хора да се развиват и включват в разнообразни дейности. Това е видимо и от мерките, залегнали и в настоящия План за действие за периода 2022 – 2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа: Мерки за закриване на специализирани институции за лица с увреждания и създаване на качествени и достъпни социални и интегрирани здравно-социални услуги в общността и Мярка 1: Предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и подкрепящи специализирани социални услуги за лица с увреждания и възрастни хора, включително от общността. В хода на деинституционализацията резидентните услуги са планирани и организирани като места за живеене с подкрепа, допълвани, за да изпълняват ролята си за живот в общността, от съпътстващи услуги – дневни це

нтрове, в които хората участват през деня в занимания. Разбирането, че резидентна грижа и дневна грижа съвпадат като услуги противоречи на принципа на деинституционализация, различава се от социалната практика в последните 25 години и не съответства на ЗСУ, Чл. 19 на Конвенцията за правата на хората с увреждания, задължава страните да осигурят „достъп за хората с увреждания до набор от услуги в дома, в социални заведения и услуги за подкрепа в общността, ... за да се избегне тяхната изолация и сегрегация“. А в дефиницията за институция, съгласно „Общи европейски насоки за преход от институционална грижа към грижа в общността“ гласи, че институционализация е налице когато се ограничават хората с увреждания до престои в резидентната услуга, с което са изолирани от участие в дейности в общността и основен белег на специализираните институции е именно затварянето в тях на цялото ежедневие на човека: място на живот и ежедневни дейности.

Формалното ограничаване за хората с увреждания на това кои услуги могат да ползват и кои не, не съответства и на основните принципи, залегнали в Закона за социалните услуги, а именно, че услугите се предоставят в отговор на потребности, след индивидуална оценка и спрямо желанието на потребителя. И не на последно място, предвид залегналото в Проекта, не е логично да се разреши за потребители на резидентна грижа с 12 часова подкрепа да ползват дневна грижа, а на тези с 24 часова подкрепа – да се забрани, особено като се съобрази, че основната разлика между двата вида резидентна подкрепа не е в структурирането на ежедневието, а в осигуряването (при 24 часа) или не (при 12 часовата) на присъствие и подкрепа през нощта.

ГОСПОДИН ГУЦАНОВ, Вярваме, че нормативната база в страната се развива и няма да бъде допуснато въвеждане на регулации, които да поставят в риск правата и подкрепата за хората с увреждания, да засегнат пряко редица хора с увреждания, и да обезсмислят усилията по европейски проекти във връзка с деинституционализацията на деца и възрастни. В заключение споделяме с Вас писмото на една майка: Казвам се Райна Томанова-Глушкова и като родител на лице с увреждане на 41 години, което от 20 год. посещава дневен център, той го нарича „моето училище“. В настоящия момент си задавам въпроса: когато бъде настанен в резидентната услуга, което неминуемо ще се случи, защото ние сме родители на по 70+ години и му бъде забранено да посещава

неговото училище....какво правим? ...Нали искаме качество на живот или не? ...Това е въпрос, който си задават всички родители на хора с увреждания Оставаме на разположение за участие в работни срещи и дискусии, ако са необходими за изясняване на проблема. Лице за контакт: Миряна Сирийски, Фондация „Светът на Мария“, тел. 0897892771, имейл: miryana@maraisworld.org. Дата: 16.02.2026 г. С УВАЖЕНИЕ, Българска асоциация за лица с интелектуални затруднения (БАЛИЗ), ЕИК: 831491758, София ул. Цар Самуил Фондация „Светът на Мария“, ЕИК 176246240, гр. София, ул. Рикардо Вакарини 8 Фондация „Международна социална служба-България, ЕИК 104599609, гр. В. Търново, ул. „Поп Харитон“ 4 Фондация „Глобална инициатива в психиатрията – София“, ЕИК: 131371218, гр. София, ул.“Мальовица“1 Фондация „Св. Николай Чудотворец“, ЕИК: 124069600, гр. Добрич, м. Гаази баба, ул. Среден път 20 СНЦ " Дружество за умствено и психически увредени лица", ЕИК 107532149, гр. Дряново, ж.к. Успех 16 Сдружение "Паралелен свят", ЕИК: 175865439, гр. Пловдив, ул. "Родопи" 70 Сдружение „Егида“, ЕИК 112506921, гр. Пазарджик, ул. "Мария Луиза" 63 Светлана Хаджийска, Дневен център за деца и младежи с увреждания "Дъга", гр. Велико Търново Фондация "Институт за социални услуги в общността", ЕИК 175464026, гр. София, р-н Овча купел, ул. 672 № 3 А Сдружение „Закрила-Ловеч“ , ЕИК 110501797, гр. Ловеч, ул. „Райна Княгиня“ № 2,вх.В, ап.9 Български хелзинкски комитет, ЕИК 831091447, ул. "Върбица" № 7, 1504 София Хоспис "Символ на надеждата" ЕООД, ЕИК 101557028, гр. Гоце Делчев Сдружение с нестопанска цел "Довери ми се" Самоков ЕИК-131142237, гр. Самоков, ул. "Тодор Пеев" 13 Сдружение "Избор"-гр. Банско, ЕИК 101614109, гр. Банско, ул. цар Симеон 72 Център за хуманни политики ЕИК 176985014 София, ул. Димитър Хаджикоцев 55 Сдружение "Самаряни", ЕИК 123134479, гр. Стара Загора, ул. "Евлоги Георгиев" № 67, ет. 4 Фондация "Подари усмивка" 126733690; гр. Димитровград, бул. Трети март" 19 Сдружение "Русенска асоциация на лица с интелектуални затруднения - БАЛИЗ", ЕИК 117525911, гр. Русе, ул. Доростол 22А, вх.2, ет.3 Сдружение с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност за лица с интелектуални затруднения „ШАНС“, ЕИК 101603550, гр. Разлог, ул. „Пирин“ 2 Фондация "Агапедия България", ЕИК 130580492, София, 1612, ул. Церова гора № 1 Фондация „Конкордия България“, БУЛСТАТ 175271434, София, ул. „Павлина Унуфр

иева“ 4 | София СНЦ "Еквилибриум", ЕИК 117997622, Русе, ул. Доростол №22 Дневен център за деца и младежи с увреждания "Сава Филаретов" /ДЦДМУ/, София, ж.к. "Надежда" 1, ул. "Сава Филаретов"23 Сдружение ОБЩНОСТ МОСТОВЕ, 205659572, гр. София, жк. Дианабад, бл. 43 Весела М. Одажиева - родител на дете с увреждане, гр. София СНЦ "Иновация", ЕИК:175818090, гр. Бобов дол, ул. "Стефан Стамболов"1 Фондация „Символ на любовта“, ЕИК 131159425, гр. Гоце Делчев, ул. Детска 1 Фондация "Сийдър", ЕИК 123714158, гр. София, Бул. "България" 69, ет. 3. Сдружение „Оптима“, ЕИК 123654309, гр. Казанлък, ул. Шейновска 11а Регионално дружество за подкрепа на лица с умствени затруднения гр. Видин, ЕИК 105013910, гр. Видин, ул. Стефан Караджа 13 Сдружение с нестопанска цел "Женска Алтернатива за Независимост, Етническа Толерантност и Асоциране" /СНЦ "ЖАНЕТА"/ гр. Разград 7200, бул. "България" №4, Булстат 116557062 Фондация "За Нашите Деца", ЕИК 131327481, гр. София, ул. Гюешево №21 Фондация „Подари време“, ЕИК: 176256918, адрес: гр. София, бул. "Цариградско шосе" 40 Фондация „За нашето бъдеще“ ЕИК: 206862419, Гр. Разград жк „Орел“ бл.22 вх. Б Сдружение "Първи юни", ЕИК № 1 106570741, гр. Бяла Слатина пл. Демокрация Фондация "Радост за нашите деца" - гр. Варна, бул. "Владислав Варненчик" , блок 29, вх. А Сдружение "Дете и пространство" , ЕИК 131333228, София 1000, ул. Добруджа 1. Национална мрежа за децата, ЕИК 175121020, София, бул. Витоша 58 Национална организация "Малки български хора", ЕИК 121112644, адрес на управление - гр. София, ул. "Ангел Кънчев" 2. Фондация "Джуниър спорт", ЕИК 207725302, гр. София, ул. Люлякова градина 18

2	Дина Босилкова	<p>Като заинтересовано лице, настоявам в новата Наредба изрично да се регламентира моделът на „Обща специализирана среда“ в образователните институции по следните съображения: Интегрирана мобилност: Мобилните екипи на ЦОП и ЦСРИ или др.соц.услуги, които по лиценз предоставят специализирана подкрепа по чл. 15 от ЗСУ, трябва да имат право да провеждат терапевтична работа (ерготерапия, логопеди др.) директно в училището, където децата учат. Среда за деца с аутизъм: За децата от аутистичния спектър е критично важно подкрепата да се случва в позната среда. Настоявам Общините да имат право да оборудват специализирани терапевтични зали на училищните паралелки ,които да се ползват от мобилните социални специалисти в едно общностно пространство и да изпълнят празните графи за приобщаващо образование. Премахване на административните пречки: Често социалните центрове отказват такава работа с аргумента, че не са „специализирана подкрепа“ извън своята сграда. Наредбата трябва ясно да потвърди, че мобилната работа в училищна „обща специализирана среда“ е държавно делегирана дейност и допустим разход за терапия и оборудване за адаптирана среда ,а не разходки по коридорите . Целта е средата да дава на детето реакцията, от която то има нужда, без да се налага то да бъде местено физически между институции. С уважение сдр."БЪДЕЩЕ ЗА ДЕЦАТА С АУТИЗЪМ"</p>	23.01.2026 13:20
---	----------------	---	------------------